

στο μικροσκόπιο...

«ΛΙΣΤΑ» ΤΟΥ ECONOMIST ΜΕ 95 ΧΩΡΕΣ ΥΨΗΛΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ - ΣΤΗΝ 70ή ΘΕΣΗ Η ΕΛΛΑΔΑ

Οι κυβερνήσεις πέφτουνε

Της **ΙΩΑΝΝΑΣ ΝΙΑΩΤΗ**

Κοινωνικές αναταραχές, λόγω της οικονομικής ύφεσης, που ενδεχομένως θα οδηγήσουν και σε ανατροπές κυβερνήσεων μέσα στην επόμενη διετία προβλέπει έρευνα του Economist Intelligence Unit, σε 165 χώρες του κόσμου. Η Ελλάδα στην 70ή θέση κατατάσσεται στις χώρες υψηλού κινδύνου.

«Κοινωνικές αναταραχές, λόγω της οικονομικής κρίσης παρουσιάστηκαν και συνεχίζουν να παρουσιάζονται με ανησυχητική συχνότητα σε πολλές χώρες. Αντιμετωπίζονται ως μεμονωμένα εσωτερικά γεγονότα ή ως προσπάθειες αποπροσανατολισμού της κοινής γνώμης» λέει ο Αλασντερ Ρος επικεφαλής της ερευνητικής ομάδας του Economist υπογραμμίζοντας, «εμείς πιστεύουμε ότι η απειλή είναι μεγάλη και ότι ο κίνδυνος εφρησυχασμού είναι μεγαλύτερος από τον κίνδυνο να υπερβάλουμε για τις συνέπειές τους».

Με τίτλο «Ενισχύοντας τα οδοφράγματα: Ποιοι βρίσκονται σε κίνδυνο καθώς η οικονομική κρίση οδηγεί σε

κοινωνική αναταραχή» η έκθεση μελετά 165 χώρες και τις κατατάσσει σε πολύ υψηλού και υψηλού κινδύνου (95 στο σύνολό τους), μέτριου (53) και χαμηλού (μόνο 17). Η κατάξη, με αφρικανικές χώρες κυρίως να βρίσκονται στην κορυφή ως πολύ υψηλού κινδύνου, δεν προκαλεί έκπληξη. Οι ερευνητές όμως υπογραμμίζουν ότι πλέον χώρες του αναπτυσσόμενου κόσμου, που στο παρελθόν θεωρούνταν χαμηλού, «αναβαθμίζονται» σε μετρίου κινδύνου.

Για την κατάταξη χρησιμοποιείται αριθμητικός δείκτης που προκύπτει από την ανάλυση 15 κοινωνικών και πολιτικών κριτηρίων. Οι ερευνητές σε όλες τις χώρες εντοπίζουν τους ακόλουθους τέσσερις βασικούς παράγοντες που προκαλούν στο κοινό πολιτική δυσανεμία:

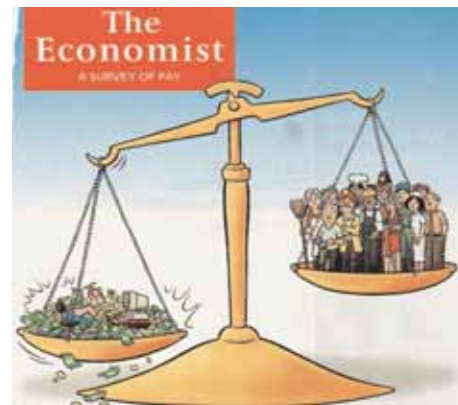
1 Το βάθος της οικονομικής κρίσης: Είναι η σοβαρότερη από τη δεκαετία του '30, παγκόσμια και συγχρονισμένη όσο ποτέ άλλοτε, θα οδηγήσει σε αύξηση της ανεργίας και θα διευρύνει τα ασθενέστερα κοινωνικά στρώματα.

2 Προσωποποιημένη κρίση: Η ύφεση δεν θεωρείται αποτέλεσμα απρόσωπων κοινωνικών δυνάμεων αλλά αποδίδεται στην απληστία πολύ συγκεκριμένων προσώπων. Αυτή η κατάσταση πυροδοτεί βαθύ θυμό αυξάνοντας τους κινδύνους λαϊκής έκρηξης.

3 Η υποβόσκουσα ανησυχία-εκνευρισμός που διακατέχει τους πολίτες σε όλο τον κόσμο: Υπάρχει δηλαδή έντονη υποψία ότι οι εξελίξεις θα είναι κατά πολύ χειρότερες από ότι ανακινούν οι κυβερνητικοί αξιωματούχοι. Ο εκνευρισμός των πολιτών ενισχύεται από την, κατά τα φαινόμενα, αδυναμία των αρχών να αντιμετωπίσουν ουσιαστικά την κρίση.

4 Ο παράγοντας ντόμινο: όπως η οικονομική κρίση αποδεικνύεται παγκόσμια, έτσι και οι κατά τόπους αντιδράσεις έχουν τη δυνατότητα να προκαλέσουν αναταραχές όχι μόνο στις γειτονικές περιοχές αλλά ακόμη και πιο μακριά.

Η έκθεση του Economist ολοκληρώνεται με τρία σενάρια για τις εξελίξεις

της παγκόσμιας οικονομίας μέσα στην επόμενη πενταετία. Σύμφωνα με το πρώτο υπάρχει 30% πιθανότητα για παγκόσμια ύφεση κατά την οποία ο ρυθμός ανάπτυξης στις αναπτυσσόμενες χώρες δεν θα ξεπεράσει το 1% από το 2009 έως και το 2013. Το δεύτερο σενάριο προβλέπει 60% πιθανότητα αποκατάστασης της οικονομίας (λόγω των συντονισμένων μέτρων) μέχρι το 2011, αλλά με ρυθμούς ανάπτυξης κατά πολύ μικρότερους σε σχέση με αυτούς που απολάμβαναν οι αναπτυσσόμενες χώρες τα τελευταία χρόνια. Και τέλος ένα τρίτο σενάριο (ποσοστό υλοποίησής του 10%) μιλά για μαζική αποχώρηση από το δολάριο λόγω της έλλειψης εμπιστοσύνης στην αμερικανική οικονομία, και κατάρρευση του αμερικανικού νομίσματος.

Οι Λαζοί «φιμώνουν» τους Πόντιους

Του **ΣΥΜΕΩΝ ΣΟΛΤΑΡΙΔΗ**

Λαζοί που ζουν στη Γερμανία ζήτησαν με επιτολή τους που έστειλαν στον Τούρκο πρωθυπουργό Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν να προστατευτεί η λαζική γλώσσα και να επιτραπεί η ελεύθερη χρήση της, σε μια κίνηση που ενδέχεται να χρησιμοποιηθεί από τις τουρκικές αρχές για να εμποδίσει αντίστοιχες επιδιώξεις των Ποντίων.

Στην επιστολή που έστειλαν στον Ταγίπ Ερντογάν επικεντρώνουν το θέμα στο μέλλον της γλώσσας των Λαζών, στο πλαίσιο των δημοκρατικών δικαιωμάτων και των μητρικών γλωσσών και σημειώνουν την ιστορική της εξέλιξη, καθώς και το γεγονός ότι σήμερα ομιλείται περίπου από 500.000 ανθρώπους που κατοικούν από τον Ανατολικό Πόντο, και συγκεκριμένα από το Ριζαίον, μέχρι τη Χόπα και σε όλη την Τουρκία.

Τονίζοντας ότι «η λαζική περιλαμβάνεται στις γλώσσες που κινδυνεύουν να χαθούν» υποστηρίζουν ότι δεν επιθυμούν να χαθεί η γλώσσα τους, ότι πρέπει να προ-

στατευτεί και δηλώνουν ότι «η χρησιμοποίηση της μητρικής γλώσσας, που είναι θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα, καθώς και η πρόοδος της, πρέπει συντηρητικά να κατοχυρωθεί, γεγονός που θα αποδείξει τον εκδημοκρατισμό της χώρας». Σε άλλο σημείο τονίζουν ότι η γλώσσα των Λαζών καθώς και οι άλλες γλώσσες που ομιλούνται στην Ανατολή, πρέπει να ενταχθούν στο καθεστώς των μητρικών γλωσσών και να λάβουν δυναμική παγκόσμια. Τέλος, ζητούν να εφαρμοστεί η καμπάνια που γίνεται για την εκμάθηση της τουρκικής και στη λαζική γλώσσα, να αρθούν όλα τα φυσικά εμπόδια και να διοργανωθούν εκδηλώσεις που σκοπό θα έχουν την εκμάθηση της κυρί-

ως στις περιοχές όπου κατοικούν Λαζοί.

Στο πλαίσιο λοιπόν του εκσυγχρονισμού και εκδημοκρατισμού της γειτονίας, είναι σωστό να αναγνωριστεί το δικαίωμα της εκμάθησής της γλώσσας, αφού όπως είναι γνωστό «οι γλώσσες είναι αρχικοί φορείς των πολιτιστικών εκφράσεων και της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς, ουσιαστικοί στην ταυτότητα των ατόμων και των ομάδων». Στο σημείο όμως αυτό θα πρέπει να κάνουμε τον διαχωρισμό μεταξύ Λαζών και Ποντίων όχι μόνο για να μην υπάρξει πρόβλημα, αλλά και για να μην υπάρξει παρανόηση των ιστορικών δεδομένων. Πρωτίστως, όπως γράφει ο καθηγητής Κώστας Φωτιάδης, δεν υπάρχει καμία

φυλετική σχέση ανάμεσα στους Λαζούς και στους Ποντίους, αφού οι Πόντιοι είναι άποικοι από την Ιωνία και μάλιστα προέρχονται από τη Μίλητο, ενώ οι Λαζοί κατά μία εκδοχή προέρχονται από την Ασία και εγκαταστάθηκαν στη Λαζική.

Προσχώρησαν μεν τον 6ο αιώνα στον χριστιανισμό και ξανά επιστρέφουν επί σουλτάνου Μεχμέτ του Δ' στον ισλαμισμό, οπότε και διαφοροποιήθηκαν και θρησκευτικά από τους Ελληνοπόντιους.

Η γλώσσα τους είναι μάλλον γεωργιανή διάλεκτος με συγγενικά στοιχεία της ιβηρικής γλωσσικής οικογένειας, ενώ ο καθηγητής Βλάσης Αγτζίδης σημειώνει ότι «η λαζική γλώσσα είναι διάλεκτος του Κανκάσου».

Επειδή όμως σήμερα στον Πόντο έχει δημιουργηθεί ένα οξύ πρόβλημα μεταξύ των Ρωμιών (Ποντίων) και των Λαζών, όπου παρατηρείται η διαμάχη που υπάρχει μεταξύ των δύο ομάδων, τον εθνικισμό των Λαζών σε αντίθεση με τη μετριοπάθεια των Ρωμιών, οι οποίοι αγωνίζονται για να διατηρήσουν τα ποντιακά ήθη και έθιμα, θα

πρέπει οι ασχολούμενοι με τα ποντιακά δρώμενα να μην αναμειγνύουν τα ποντιακά με τα λαζικά. Και αυτό γιατί μέσα στο ιστορικό διάβα οι μεν Λαζοί δέχτηκαν τα εθνικιστικά μηνύματα που διοχετεύθηκαν και μέσω της θρησκείας καλλιεργήθηκαν, σε αντίθεση με τους Ρωμιούς (Ποντίους), οι οποίοι όχι μόνο δεν έδειξαν εθνικιστικές διαθέσεις, αλλά γνωρίζοντας οι αρχές την ιστορική τους καταβολή δεν τους πλησίασαν.

Μετά λοιπόν την επιστολή των μουσουλμάνων Λαζών προς τον Τούρκο πρωθυπουργό με σκοπό να διαφυλαχθεί και να προστατευτεί η λαζική γλώσσα γιατί να μη διερωτηθεί κανείς αν αυτό έγινε με σκοπό -μέσω της σκοπίμως καλλιεργούμενης σύγχυσης μεταξύ Λαζών και Ποντίων- να προληφθεί ενδεχόμενο αίτημα των Ρωμιών (Ποντίων) που ζουν στον Πόντο για την προστασία της ποντιακής γλώσσας, αφού η ποντιακή γλώσσα είναι αποδεδειγμένα μεταξύ των 18 γλωσσών που κινδυνεύουν να χαθούν στην Τουρκία, με βάση τον Ατλαντα των γλωσσών του πλανήτη.